

17/6

Resenärernas upptäckter

"På flera punkter har resenärerna fått korrigera sin tidigare bild av vår granne i öster", skriver Morgon-Tidningen, rimligen dess i resan deltagande chefredaktör. Och sedan talas det om vilka fel man fått rättade. "En spridd villfarelse här hemma är att Sovjetunionen utgör en kompakt, grå massa, med torftighet och likriktning i allt som främsta kännetecknet." Nu vet riksdagsresenärerna bättre: delegationen "vittnar om att det både till yttnehåll och folkmängd väldiga landet uppvisar inbördes högst olika bilder i skilda delar av området". Observera denna forskningsinsats: Turkestan, Krim och Moskva "uppvisar högst olika bilder", det får vi äntligen auktoritativt besked om. De i det följande redovisade upptäckterna är alla av samma märkliga beskaffenhet: industrialiseringen går framåt, befolkningen växer, det är ont om konsumtionsvaror. Dessa rön omtalas på fullt allvar som resultat av riksdagsmännens studier. Otroligt, men sant!

**Den argentinska diktaturen
vacklar**

För några veckor sedan beskrev vi läget i Argentina med orden att Peróns diktatur skärps och försvagas. Regimen har allt tydligare misslyckats i sina strävanden, och den har tillgripit de medel som under sådana förhållanden är naturliga för odemokratiska statsledningar: maktkoncentrationen har stegrats och oliktankande har följts med allt större stränghet. Misslyckandet i jämförelse med de första årens framgångar är påtagligt på så gott som alla områden. Inflationen fortskrider — mellan början av 1954 och början av 1955 ökades sedelmängden med 20 procent — och lönerna har inte stigit i takt med penningvärdets försämring; även inom de av staten behärskade fackorganisationerna, som jämte militären varit regimen säkraste värn, har därför oro och opposition framträtt. Den ekonomiska nationalism som tog sig uttryck i förstatligande av de med engelskt kapital byggda järnvägarna och i ovilja mot främmande investeringar över huvud har lett till sådana svårigheter att regeringen måst övergå till att främja utländsk kapitalplacering. Försöken att utbreda peronismen genom infiltration i Uruguay, Brasilien och Chile har mötts av bestämt motstånd; till och med Ibáñez i Chile och den framlidne presidenten Vargas i Brasilien har bestämt avvisat den argentinska propagandan. Diktatorn har mött svårigheterna och motgångarna genom likriktning och skärpt förtryck. Med motiveringen att oppositionella fann en fristad inom den katolska kyrkan har

sedan i höstas slag efter slag riktats mot denna kyrka, senast genom statskyrkans och den konfessionella undervisningens avskaffande; katolikernas svar har varit demonstrationer och påvlig bannlysning.

I vad mån dessa förhållanden är orsaken till den militärrevolt som nu synes vara krossad kan inte med säkerhet bedömas. All sannolikhet talar emellertid för att de upproriska militärstyrkorna varit påverkade av det utbredda missnöjet. Tidigare har Perón i stort sett kunnat stödja sig på militären, vars krav på ökade rustningar han i det längsta beviljat. Antiperonistiska tendenser har emellertid vid några tillfällen framträtt även på militärt håll, särskilt inom marinen; det anses ha varit denna opposition som 1951 tvang statschefen att överge den egendomliga planen att göra sin hustru Eva Perón till vice president.

Det är att anta att Peróns diktatur inom en icke avlägsen framtid sopas bort av de förbittrade oppositionella grupperna inom alla läger. Risken är naturligtvis, som i en rad andra sydamerikanska stater, att en ny diktatur avlöser den gamla. Det argentinska folket är emellertid genom sin relativt höga bildning och sitt relativt höga välstånd mera skickat än de flesta sydamerikanska folk att uppbära en stabil demokrati. Efter det senaste årtiondets militär- och polisvalde finns intet tvivel om att man inom alla folkgrupper känner en stark önskan om en utveckling i den riktningen.